

Szarvasgede település főbb adatai **2024.**

1. / Szarvasgede község:

- Belterülete:
- Külterülete:
- Összes területe:
- Lakosság száma: 408 fő

2. / A település története

Szarvasgede a Csór nemzetség ősi birtoka volt, de e nemzetség tagjain kívül ugyanakkor más birtokosai is voltak.

1313-ban Csór Péter és Vágút János birtoka volt. 1326-ban I. Károly király Vágút János fiainak itteni birtokait Csór Péter fiainak, Tamásnak és Péternek adományozta. Csór Tamás, a későbbi csókakői várnagy, és lipthói és kőrösi főispán, még 1344 előtt templomot építtetett itt és e templom számára, Avignonban való tartózkodása alatt, búcsúengedélyt eszközölt ki a pápától. A 17. században török terület volt. 1633-1634-ben a váci náhije községei között találjuk és ekkor három adóköteles házat írtak benne össze. 1715-ben 13 és 1720-ban magyar háztartást vettek itt fel az összeíráskor.

1770-ben, az úrbéri rendezés alkalmával, Roth Tamás, Gedey Ádám, Ebeczky Sándor, Gyura Pál, valamint a Beniczky, a Kozmay, a Hangácsy, a Cziráky, a Turjánszky és a Marsovszky családok voltak a földesurai, majd 1826-ban Meskó Sándor és Ruttkay György, később, 1829-től gróf Teleki József, Ócsai Balogh Péter, majd özvegye Sréter Éva, Dezsaiiczky József özvegye: Meskó Johanna, Rutkay András, gróf Ráday Gedeon, Tornýos József, Bencsik György, Horváth István, Balásy Antal, Méhes Sándor, Szabados Ignác, Velics Antal dr., a 20. század elején pedig Virava József dr.-nak Petheő Andrásnak és gróf Degenfeld Lajosnak volt itt nagyobb birtoka. Az itteni úrilakok közül a Virava-félt Velics Antal dr. 1890-ben építtette, a Petheő félt Szabados Ignác és a harmadikat Ruttkay András.

1861-ben és 1869-ben nagy tűzvész pusztított a településen, 1831-ben és 1873-ban pedig a kolera szedte áldozatait.

A községhez tartoztak Aranyos-pusztá és Szuha-pusztá is. Az előbbi Virava József dr.-é volt. E pusztá területén, a Szécsény felé vezető törvényhatósági út bal oldalán elterülő völgyben feküdt hajdan Gede helység.

A 20. század elején Nógrád vármegye Sziráki járásához tartozott.

3. / A település nevezetességei:

- Római katolikus templomát Gyertyaszentelő Boldogasszony számára szentelték, ami azért érdekes, mert az országban csak két templomot szenteltek neki. (Középkori alapok, a 18. században barokk stílusban átépítették)
- Ligárd-Pethő-kúria (18. század)
- Nepomuki Szent János-szobor (18. század)

4. / Intézményi ellátottság

- Egészségügyi alapellátás:**
- Háziiorvosi szolgálat
(vállalkozó háziorvos területi ellátási kötelezettséggel
Csécse – Szarvasgede településeken)
 - Védőnői Szolgálat
(Jobbágyi – Szarvasgede településeken a Szent Lázár
Vármegyei
Kórház alkalmazásában)
 - Fogorvosi szolgálat (Vanyarc)
 - Hétközi-hétfégi orvosi ügyeleti ellátás (OMSZ szervezésében)
 - Fogorvosi ügyeleti ellátás
(feladatellátási szerződés alapján Budapest)
- Óvodai ellátás:**
- Szarvasgedei Csicsergő Óvoda
(25 férőhelyes óvodai csoport)
- Iskolai oktatás:**
- 8 évfolyamos Palotási Általános Iskola (Salgótarjáni
Tankerületi Központ működtetésében, fenntartásában)
- Közművelődési- könyvtári
feladatok ellátása:**
- közösségi szintér fenntartása, megyei könyvtárral kötött
szerződés
alapján mozgókönyvtári szolgáltatás
- Önkormányzati és állam-
igazgatási feladatok:**
- Jobbágyi Közös Önkormányzati Hivatal (Jobbágyi,
Szarvasgede)